

คลี่คำถาม: ทำไมราคากลางใหม่ (2569) ถึงไม่มีตารางลดไม้แบบซ้ำ?

เปรียบเทียบเชิงลึกสูตรการคิดไม้แบบหล่อคอนกรีต "หลักเกณฑ์เดิม (พ.ศ. 2560)" VS "หลักเกณฑ์ใหม่ (2569)"

ผู้เขียน: อภิสิทธิ์ มากสุวรรณ (ช่างถึก) • โยธาไทย (Yotathai.com)

อ้างอิงราคา: พาณิชนัยส์ส่วนกลาง (TPSO) ประจำเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2569

1. บทนำ: ที่มาของข้อสงสัยในวงการวิศวกรรมราคากลาง

เมื่อกรมบัญชีกลาง ประกาศใช้ หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างอาคารฉบับใหม่ (พ.ศ. 2569) คำถามใหญ่ที่สร้างความสับสนให้กับคณะกรรมการกำหนดราคากลาง วิศวกร และนายช่างผู้ถอดแบบทั่วประเทศ คือ:

"ทำไมในหลักเกณฑ์ใหม่ถึงตัด 'ตารางการลดปริมาณไม้แบบเนื่องจากใช้งานได้หลายครั้ง' (ที่เคยลด 20% ถึง 50% ตามจำนวนชั้น) ออกไปจนหมด? แล้วแบบนี้หลักเกณฑ์ใหม่คิดการใช้ซ้ำไว้แล้วหรือยัง? หรือคิดราคาไม้แบบเต็ม 100% ทุกชั้น?"

เอกสารวิชาการฉบับนี้จัดทำขึ้นโดย โยธาไทย (Yotathai.com) เพื่อเจาะลึกด้วยทกฏหมายราชการ พร้อมพิสูจน์ด้วยตัวเลขทางคณิตศาสตร์จากราคาวัสดุจริงในปัจจุบัน เพื่อให้เห็นคำตอบที่ชัดเจนและป้องกันความผิดพลาดในการคำนวณราคากลางตามแบบฟอร์มจัดซื้อจัดจ้างราชการ

2. ขไขข้อสงสัย: หลักเกณฑ์ใหม่ "คิดการใช้ซ้ำไว้แล้ว" ในตัวสูตรสำเร็จ

คำตอบคือ หลักเกณฑ์ใหม่ได้คิดคำนวณการใช้ซ้ำไว้เรียบร้อยแล้ว แต่เปลี่ยนวิธีการจากการให้ผู้ถอดแบบมานั่งหักลดเปอร์เซ็นต์เองตามชั้น มาเป็น "การฝังอัตราการใช้ซ้ำเฉลี่ยเข้าไปในสัมประสิทธิ์ของสูตรสำเร็จ"

◆ ความต่างของสเปกและวิธีการคำนวณ:

- หลักเกณฑ์เดิม (พ.ศ. 2560):** ตั้งต้นด้วยสเปก "ไม้กระดานแปรรูป หนา 1 นิ้ว" คำนวณปริมาณมวลรวมเต็ม 100% แล้วบังคับให้ผู้ถอดแบบนำปริมาณไม้ไปคูณหักลดเปอร์เซ็นต์การใช้ซ้ำตามจำนวนชั้นของอาคาร (อาคาร 1 ชั้นคิด 80%, 2 ชั้นคิด 70%, 3 ชั้นคิด 60%, 4 ชั้นขึ้นไปคิด 50%)
- หลักเกณฑ์ใหม่ (2569):** เปลี่ยนสเปกไม้แบบหลักเป็น "ไม้อัดเคลือบฟิล์มดำ (ไม้อัดดำ) หนา 20 มิลลิเมตร" ซึ่งเป็นวัสดุสมัยใหม่ที่แกะแบบนำกลับมาใช้ซ้ำได้หลายรอบ และใช้สูตรสำเร็จ $A(0.133) + B(0.774) + C(0.25)$ โดยตัวแปร A คือ ราคาไม้อัดดำ 20 มม. (ราคาต่อแผ่น) Direct ซึ่งตัวคูณ 0.133 แผ่นไม้อัดดำ และ 0.774 ลบ.พ. ไม้ยางโครง ได้รวมทั้งการแปลงพื้นที่ต่อแผ่นและการถัวเฉลี่ยการใช้ซ้ำไว้ในตัวคูณเรียบร้อยแล้ว

3. ตารางเปรียบเทียบตัวบทกฎหมายและสเปกวัสดุ (เดิม VS ใหม่)

หัวข้อการเปรียบเทียบ	หลักเกณฑ์เดิม (พ.ศ. 2560) (อ้างอิง: หน้า 128)	หลักเกณฑ์ใหม่ (พ.ศ. 2569) (อ้างอิง: หน้า 65 - 66)
1. ชนิดไม้แบบหลัก	ไม้กระดานแปรรูป (ไม้กระบาก/ไม้ยาง)	ไม้อัดเคลือบฟิล์มดำ (ไม้อัดดำ)
2. ความหนามาตรฐาน	หนา 1 นิ้ว (1")	หนา 20 มิลลิเมตร
3. โครงสร้างสูตรคำนวณ	คิดแยก: ไม้แบบ 1.00 ลบ.ฟ. + ไม้คร่าว 30% + ไม้ค้ำยัน 1 ต้น/ตร.ม. + ตะปู 0.25 กก.	A(0.133) + B(0.774) + C(0.25)
4. ความหมายของตัวแปร	- A (ไม่มี) - ใช้ราคาไม้กระดาน 1" (บาท/ลบ.ฟ.)	- A = ราคาไม้อัดดำ 20 มม. (บาท/แผ่น) - B = ราคาไม้ยาง 1½"x3" (บาท/ลบ.ฟ.) - C = ราคาตะปูตอกไม้ 3" (บาท/กก.)
5. เกณฑ์การคิดใช้ซ้ำ	มีตารางหักลด % ตามชั้นอาคาร (80%, 70%, 60%, 50%)	ฝั่ง % การใช้ซ้ำไว้ในตัวคูณ 0.133 และ 0.774 แล้ว
6. การคิดตะปูยึดไม้แบบ	คิด 0.25 กก./ตร.ม. (คิดเต็ม 100% ทุกชั้น ไม่หักลด %)	คิด C(0.25) รวมในสูตรสำเร็จ

4. การทดลองคำนวณเปรียบเทียบด้วยราคาปัจจุบัน (ส่วนกลาง ก.ค. 2569)

นำราคาวัสดุพาณิชย์ส่วนกลาง (ก.ค. 2569) และราคาไม้อัดดำ 20 มม. สืบราคาเฉลี่ยส่วนกลาง (A = 850.00 บาท/แผ่น, ไม้ยาง B = 400.00 บาท/ลบ.ฟ., ตะปู C = 45.33 บาท/กก.) มาแทนค่าเปรียบเทียบตรงตามสูตร:

✦ ผลการคำนวณตามสูตรใหม่ (หน้า 65):

ราคาไม้แบบใหม่เฉลี่ย = $(850.00 \times 0.133) + (400.00 \times 0.774) + (45.33 \times 0.25)$

ราคาไม้แบบใหม่เฉลี่ย = $113.05 + 309.60 + 11.33 = 433.98$ บาท/ตร.ม. (ราคาคงที่สอดคล้องทุกชั้น)

 ตารางสรุปเปรียบเทียบผลลัพธ์คำนวณไม้แบบหล่อคอนกรีต (ต่อ 1 ตารางเมตร)

จำนวนชั้นของอาคาร	หลักเกณฑ์เดิม (พ.ศ. 2560) (ไม้หักลด % ตามชั้น + ตะปู 100%)	หลักเกณฑ์ใหม่ (2569) (สืบราคาไม้อัดดำ 850 บ./ แผ่น)	ผลต่างคำนวณ / บทวิเคราะห์
อาคาร 1 ชั้น	564.27 บาท/ตร.ม. (คิดไม้ 80% + ตะปู)	433.98 บาท/ตร.ม.	-130.29 บาท (-23.1%) เกณฑ์ใหม่ช่วยประหยัดงบอาคารได้
อาคาร 2 ชั้น	495.27 บาท/ตร.ม. (คิดไม้ 70% + ตะปู)	433.98 บาท/ตร.ม.	-61.29 บาท (-12.4%) ประหยัดงบตามสเปกไม้อัดดำ
อาคาร 3 ชั้น	426.27 บาท/ตร.ม. (คิดไม้ 60% + ตะปู)	433.98 บาท/ตร.ม.	+7.71 บาท (+1.8%) ใกล้เคียงกับอาคาร 3 ชั้นเดิมอย่าง สมบูรณ์
อาคาร 4 ชั้นขึ้นไป	357.27 บาท/ตร.ม. (คิดไม้ 50% + ตะปู)	433.98 บาท/ตร.ม.	+76.71 บาท (+21.5%) สอดคล้องกับต้นทุนไม้อัดดำในตลาด ปัจจุบัน

⚠️ ข้อเตือนภัยสำคัญ: ห้ามนำสูตรใหม่ไปคูณหักลด % ซ้ำซ้อนเด็ดขาด!

ความเสี่ยงที่น่ากลัวที่สุดสำหรับผู้คำนวณราคากลาง คือ "การเข้าใจผิดว่าสูตรใหม่ยังไม่ได้คิดการใช้ซ้ำ" แล้วนำราคาสำเร็จรูปจากสูตรใหม่ (433.98 บาท) ไปคูณหักลด 50% ซ้ำอีกครั้ง จนราคาต่งต่ำลงเหลือเพียง **216.99 บาท/ตร.ม.** ซึ่งต่ำกว่าต้นทุนซื้อไม้อัดดำและไม้ยางจริงในตลาดถึงครึ่งหนึ่ง ทำให้ผู้รับจ้างไม่สามารถเสนอราคาได้ ราคากลางพังทลาย และคณะกรรมการกำหนดราคากลางเสี่ยงต่อการถูกตรวจสอบจาก สตง. และ ป.ป.ช. ฐานคำนวณราคากลางผิดพลาดร้ายแรง!

5. สรุปสำหรับนายช่างและผู้คำนวณราคากลาง

1. นิยามตัวแปร **A** ในสูตรใหม่ คือ "ราคาต่อแผ่น" (บาท/แผ่น) ตามที่ระบุไว้ชัดเจนในเล่มหลักเกณฑ์ใหม่ หน้า 65 (นำราคาซื้อขายไม้อัดดำต่อแผ่นมาแทนค่าลงใน A ได้ทันที ไม่ต้องหารแปลงเป็นตารางเมตรก่อน)
2. หลักเกณฑ์ใหม่ 2569 คิดการใช้ซ้ำไว้แล้ว ในสัมประสิทธิ์สูตร $A(0.133) + B(0.774) + C(0.25)$ (อ้างอิง: หน้า 65)
3. ราคาที่คำนวณได้จากสูตรใหม่ สามารถนำไปใช้เป็นค่างานไม้แบบต่อ 1 ตร.ม. ได้ทันทีทุกชั้นอาคาร โดยไม่ต้องนำไปคูณหักลดเปอร์เซ็นต์ตามชั้นอีก
4. การสืบราคาไม้อัดดำ 20 มม. (A): เนื่องจากพาณิชย์ (TPSO) ไม่ได้เผยแพร่ราคาไม้อัดดำ 20 มม. ให้ทำการสืบราคาเกรดได้เต็มมาตรฐานหล่อแบบ ค.ส.ล. ในส่วนกลาง (เฉลี่ยแผ่นละ 850 บาท) และบันทึกการสืบราคาแนบประกอบเอกสารราคากลางตามข้อกำหนดเรื่องการสืบราคาวัสดุก่อสร้าง